

Tartalom

I. Előzmények	2
II. A projekt céljainak bemutatása	3
III. Projekt várható eredményei	5
IV. Személyi feltételek	5
V. Partnerség	6
VI. Tervezett közösségi tevékenységek bemutatása	7
Tanulókörök bemutatása:	8
Közösségi akciók, tevékenységek, események bemutatása:.....	13
Bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági programok bemutatása:.....	18
VII. Elért eredmények, tapasztalatok, értékelés	20

I. Előzmények

Drávacsehi Község Önkormányzata, Szaporca Községi Önkormányzat és Tésenfa Községi Önkormányzat Konzorcium és Drávacsehi Polgárőr Egyesület (a továbbiakban Konzorcium) a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program „*A helyi identitás és kohézió erősítése*” tárgyú felhívására TOP-5.3.1-16.BA2-2017-00009 azonosító számon, „Ormánsági fejlődő közösségek” címmel támogatási kérelmet nyújtott be, amelyet a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Irányító Hatósága (a továbbiakban: Támogató) a 2018.12.18. napon kelt támogatói döntése alapján támogatásban részesített.

A projekt célterülete három, szomszédos, ormánsági kistelepülés: Drávacsehi, Tésenfa és Szaporca, melyeket azonos vagy közel megegyező társadalmi és gazdasági helyzet, hagyomány, kultúra és probléma jellemez.

A projekt megvalósítása során érintett térség periférikus elhelyezkedésű, ahol jelentős az elvándorlás. Az elmúlt évtizedek alatt meggyengültek a hagyományos helyi közösségek alapját jelentő, munkalehetőséget biztosító vállalkozások, mindennapi életet szolgáló helyi intézmények és szolgáltatások. A lakosság jelentős része az országos átlagnál alacsonyabb életszínvonalon él. Elindult a belső migráció, a népesség jelentős része a város közeli, nagyobb településekre, a munkalehetőséghez, a szolgáltatások elérhetőségéhez közel költözik. A folyamatok hozadéka, hogy a helyi társadalom csökkenésével a tradicionális közösségek gyengülnek, csökken az aktív állampolgárok száma, nem alakulnak ki új érdekközösségek.

A feltárt problémákra válaszul a terület- és településfejlesztésben is használt, a gazdasági növekedés alapját képező „területi tőke” részét képezi a fizikai tényezők mellett például közösségi kapcsolatok, együttműködés, szolidaritás, kölcsönös segítségnyújtás értékei is. Ezek hiányában a hátrányos helyzetű térségekben fekvő kistelepülések jelentős pénzügyi forrás mellett sem képesek a fejlődés útjára lépni, a lakosság szám évről-évre csökken.

A tervezett tevékenységek a helyi társadalom, a hagyományok, az együttműködés erősítését szolgálják, létrehozva egy olyan lokális társadalmat, mely meghatározhatja saját fejlődési irányát, javuljon a problémamegoldó képessége, cselekvő módon építse saját jövőjét.

A projekt megvalósulása során tervezett tevékenységek között több közösségi felmérés, lakossági fórum, rendezvény és hagyományörző program szerepel, mely során bevonásra kerülnek a helyi civilek és a lakosság. A tanulókörök segítik az önszerveződő kisközösségek kialakulását és megerősödését. A lakossági fórumok alkalmával a helyi társadalmi- és gazdasági életet meghatározó dokumentumok áttekintésére és módosítási javaslatok megtételére kerül sor. A projekt egyik fontos elemét képezi a bűnmegelőzést és a közbiztonság javítását szolgáló programok megvalósítása, a közlekedésbiztonság javítása.

II. A projekt céljainak bemutatása

A projekt célja, hogy a három szomszédos településen (továbbiakban: térségben)

- a lakosság, és kiemelten a meghatározott célcsoportok életminősége javuljon;
- a projekt hozzájáruljon a népesség megtartásához, a társadalmi kohézió és a helyi identitás erősítéséhez, az esélyegyenlőség érvényesítéséhez;
- a közösségfejlesztő rendezvényeken, programokon keresztül a településeken élők személyisége és közösségeik fejlődjenek, pozitív társadalmi változások következzenek be;
- fejlődjön a lakosság társadalmi kompetenciája, felelősségvállalása és cselekvő szerepvállalása;
- a lakosság mentális, spirituális világa pozitív irányba változzon; az emberek közérzete javuljon a cselekvő közösségekbe integrálódás révén;
- felelősségteljes, aktív, cselekvő életmód alakuljon ki(egyéni, közösségi, és társadalmi szinten is)
- megszüntesse a közösséghez tartozás kompetencia hiányából, fogyatékból adódó akadályokat
- feltárja a települések értékeit, ezáltal erősítse a hagyományok megőrzését, tovább örökítését;

A projekt céljainak elérését három dokumentum alapozza meg:

1. A helyi cselekvési terv:

A cselekvési terv célja volt, hogy meghatározza a projekt további tevékenységeinek tematikáját a lakossági igényeket figyelembe véve.

2. Közösségfejlesztés módszertani útmutató:

A közösségfejlesztés módszertani útmutató dr. Arapovics Mária és dr. Vercseg Ilona által szerkesztett szakirodalom, amely „A helyi identitás és kohézió erősítése” című programokat megvalósító helyi közösségek munkatársainak, szakembereinek és önkénteseinek, szervezőteinek és intézményeinek nyújt módszertani segítséget helyi közösségi cselekvő programjuk megvalósításához.

3. Megalapozó dokumentum:

A megalapozó dokumentum a konzorciumot alkotó településekre vonatkozó gazdasági, társadalmi és demográfiai mutatók alapján készített helyzetértékelést követően részletesen bemutatja a projekt céljait, annak szakmai tartalmát, kapcsolódási pontjait. A terület-specifikus értékelési szempontokon túl, külön kockázatelemzést is tartalmaz.

A projekt elsődleges célkitűzése az elnyert támogatáson keresztül közösségfejlesztési folyamatok megvalósítása, a helyi közösséghez és társadalomhoz tartozás erősítése. A projekt a Közösségfejlesztés módszertani útmutatóban lefektetett végső célhoz igazodik, vagyis, hogy mindenki tartozzon valahová és valakikhez, közösségi és társadalmi beágyazottságban éljen, legyen esélye és lehetősége saját életfeltételeinek javítására és képes legyen a pozitív változásokra irányuló közös cselekvésben való részvételre.

A cselekvési terv legfőbb célja, hogy meghatározza a helyi közösség véleménye alapján azokat a beavatkozási irányokat, valamint a projekt tevékenységeinek tematikáját, amelyek a térségi identitás erősíthetik. További cél, hogy a meglévő – főként humán – erőforrások felszínre kerüljenek, és a projekt előrehaladása során ezek az erősségek aktivizálódjanak, megerősödjenek bizonyos kompetenciák és minőségi változást eredményezzenek a helyi közösség életében.

A projekt célja továbbá olyan programok, események megszervezése, ahol a lakosság aktív résztvevője a közösségi életnek, folyamatoknak. A projekt során közösségi térségi, települési helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatok, és közösségi részvételre épülő tervezési gyakorlatok alkalmazása, szabadidős, bűnmegelőzési, közbiztonsági és közlekedésbiztonsági programok valósulnak meg.

A projekt lehetőséget biztosít a helyi értékek, hagyományok megismerésére, továbbörökítésére.

A közösségfejlesztési folyamatok eredményeképpen fejlődik a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata, a helyi civil társadalom megerősödése segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősödik a civil aktivitás, kialakulnak, illetve megerősödnek a szükséges kompetenciák, az önkéntesség, a helyi

identitás, valamint a településhez, településrészekhez, térséghez való kötődés.

A kitűzött célok eléréséhez olyan civil szervezetek is hozzájárulnak, akik céljai és tevékenységi összhangban vannak a projekt céljaival.

III. Projekt várható eredményei

Az intézkedés kapcsán közösségi, mikrotérségi, települési, helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatok, közösségi részvételre épülő tervezési gyakorlatok alkalmazása, szabadidős, bűnmegelőzési, közbiztonsági és közlekedésbiztonsági programok valósulnak meg.

A beavatkozások eredményeként olyan új önszerveződő közösségek alakulnak ki, melyek a későbbiek során képesek önállóan is fennmaradni. Erősödik a településeken a helyi identitás, társadalmi kohézió, illetve a települések egymás közötti kapcsolata is szorosabb lesz. Új együttműködések jönnek létre elsősorban a civil szektor területén. A tevékenységek eredményeként új tudások, kompetenciák jelennek meg a közösségben, a helyi és a térségek közötti kapcsolatokban a rejtett erőforrások felszabadulnak, a helyi értékek felszínre kerülnek.

A nyilvánosság biztosításával közösségfejlesztési folyamatokról a lakosság tájékoztatása magasabb szinten valósul meg, az információk eljutnak a helyiekhez, megismerik a településen működő folyamatokat, kezdeményezéseket.

A projekt a benne megvalósuló programelemekkel közvetve a kistelepülések népességmegtartó erejének erősödését, a fiatalok helyben maradását, az elvándorlás visszaszorítását is elősegíti.

IV. Személyi feltételek

A projekt sikeres megvalósításához elengedhetetlen a megvalósítási szakasz során magas minőségű, referenciákkal, tapasztalatokkal rendelkező megvalósítói szakmai csapat felállítása.

A projekt megvalósítása során, a programelemek megvalósításában három fő munkavállaló vett részt.

- 1 fő projektmenedzser - megbízási szerződéses munkaviszonyban
- 1 fő szakmai vezető és közösségfejlesztő - megbízási szerződéses munkaviszonyban
- 1 fő szakmai asszisztens - megbízási szerződéses munkaviszonyban

A projektmenedzser feladata volt a projekt irányítása, megvalósítás és elszámoltathatóság felügyelete. Felelősségi körébe tartozott továbbá a pénzügyi

feladatok összefogása, záró és egyéb jelentések készítése, a Támogatási Szerződésben foglaltak betartása, a projektütemterv időintervallumainak betartása, költségvetés nyomon követése és aktualizálása.

A projekt megvalósítása során a szakmai vezető a teljes projekt szakmai megvalósítását segítette. Szakmai támogatóként vett részt valamennyi közösségfejlesztési programon. Munkájukat a szakmai asszisztens segítette.

V. Partnerség

A projekt támogatásához olyan civil szervezetek, közintézmények és kisebbségi önkormányzatok járultak hozzá, melyek céljai és tevékenységei összhangban vannak a Felhívásban meghatározott célokkal és a projekt céljaival, rész céljaival. A Drávacsehi Községi Önkormányzata Drávacsehi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, Szaporca Községi Önkormányzat a Hétöles Egyesülettel, Tésenfa Községi Önkormányzat a Kémes és Vidéke Horgász Egyesülettel kötött együttműködési megállapodást. Drávacsehi Roma Nemzetiségi Önkormányzat célja a törvényben megfogalmazott nemzetiségi jogok gyakorlásának biztosítása, a nemzetiség anyanyelvének, tárgyi és szellemi kultúrájának megőrzése, önazonosságának erősítése. Feladatának tekinti a társadalomba való integrációt a cigányság hagyományainak megőrzésével.

A Hétöles Egyesület célja a falufejlesztés és a turizmus elősegítése a Böközben, kiemelt célja pedig a szaporcai Kossuth utca 56. szám alatt álló tájház épületének megóvása, gondozása, a ház berendezési tárgyainak védelme, gyarapítása, valamint a tájház szűkebb és tágabb környezetének védelme. Az egyesület cél szerinti besorolása: kulturális és információs, kommunikációs tevékenység (művészeti tevékenység, kulturális örökség megőrzése, közgyűjtemény, kiadás, épített környezet védelme, népművészet, hagyományörzés, közművelődés, kisebbségi, nemzetiségi kultúra ápolása).

Kémes és Vidéke Horgász Egyesület célja az egyesületi tagoknak a természet szeretetére és a természet védelmére való nevelése. Egyesületi tagoknak a horgászati- és halfogási lehetőség biztosítása, szükséges okmányokkal való ellátása. Egyesületi tagok számára segítség a horgászismeretek elsajátítására, a horgászsport fejlesztése, népszerűsítése. Egyesületi tagok érdekeinek képviselője, egyre kedvezőbb horgászlehetőségek biztosítása, elsősorban 1.§ 5./a. és b. pontjában megjelölt vízterületen. Horgász célú hasznosítású vizek szakmai kezelése, működtetése, környezetvédelme. Ifjúsági és gyermek horgászok sporthorgászatra való nevelése, valamint ifjúsági és gyermek horgászok sporthorgászatra való nevelése, horgászvizsgáztatás és horgászok képzése. Közfeladatként ellátja a vízterület természetes és környezetének védelmét, annak tisztán tartását, parlagfű mentesítését, halasítását. Az egészséges életmódra való nevelés részeként az ifjúsági és

gyermek sporthorgászat támogatása, illetve a horgászsport, mint szabadidős tevékenység megteremtése közcélú feladatként.

Az együttműködés tartalma:

- támogatja a programok megvalósítását saját tevékenységével;
- segíti a programok népszerűsítését, elfogadtatását a helyi lakossággal;
- elősegíti, hogy a fejlesztéssel érintett településen, térségben minél többen megismerhessék a projekt célkitűzéseit, tevékenységeit, eredményeit és bekapcsolódhassanak a feladatok megvalósításába;
- elősegíti a helyi cselekvők körének szélesítését, segíti a közösségért tenni akarók munkáját;
- megjelenik a projekt rendezvényein
- segíti a projekt által érintett térség, település, településrész közösségi tevékenységének történeti feltárását és a lakosság számára elérhetővé tételét,
- segíti a helyi értékek, hagyományok feltárását
- segíti a helyi nyilvánosság fórumainak megteremtését, fejlesztését

VI. Tervezett közösségi tevékenységek bemutatása

A programok meghatározásához a közösségi interjú, közösségi beszélgetés és a kérdőív összegzése járult hozzá, ezáltal megalapozva a közösségépítés folyamatát. A közösségi felmérés alapján meghatározhatók lettek azok a tevékenységek, amelyek jelen pályázat keretei között megvalósíthatók, illeszkednek a pályázati felhívás előírásaihoz, a fejlesztési célokhoz, támogatható tevékenységek. Megfogalmazódtak a tevékenységek céljai, a tevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi, személyi feltételek, ütemezés készült. A tevékenységek tervezésénél kiemelt szempont volt a helyi kezdeményezésekre építés és az alulról jövő jelleg érvényesítése. A projekt igen komplexnek mondható, a projekt keretében az identitáserősítő tevékenységek mellett bűnmegelőzési-, közbiztonsági- és közlekedésbiztonsági programok megvalósítása is betervezésre került.

Szaporcán és Drávacsehi településen már a helyi cselekvési terv kidolgozásával párhuzamosan a lakosság közösségi részvételét, aktivitását elősegítő közösségi akciók, programok kerültek megszervezésre, a rendezvények nagy érdeklődés mellett zajlottak.

A helyi cselekvési terv készítését követő egyes események esetében már részletes programterv készült, azonban a későbbi programok végleges témája, részletes tartalma, a szervezési feladatok a jövőben kerülnek meghatározásra, véglegesítésre a lakosság bevonásával közösségi beszélgetések keretében. A

cselekvési terv mellékletét is képező rendezvénynaptár folyamatosan frissítésre kerül a konzorciumi tagok, illetve a szakmai vezető, közösségfejlesztő által.

Tervezett tevékenységek:

- Stratégiai dokumentumok részvételi fórumok keretei között való áttekintése, megújítása
- Közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása
- Tanulókörök szervezése
- Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévők fejlesztése
- Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése
- Közösségfejlesztési folyamatokról tájékoztató közösségi információs pont kialakítása és működtetése
- Közösségfejlesztő animátor képzés
- Tanulmányutak szervezése
- Infokommunikációs akadálymentesítés
- Nyilvánosság biztosítása
- Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok szervezése

Tanulókörök bemutatása:

A felmérések eredményei után a tanulókörök témáinak részletes kidolgozása a szakmai vezető és a szakmai asszisztens feladata. Az alábbi események kerülnek a jövőben megrendezésre:

Drávacsehi Község Önkormányzata

<i>Program neve</i>	„Kreatív hobby”
<i>A tevékenység leírása</i>	Kézműves foglalkozás keretében a településen begyűjtött levendulát felhasználva illatpárna, ajtó és lakásdíszek elkészítése tervezett. Kézműves foglalkozás keretében olyan termékek előállítás mellett döntött a lakosság, melyhez az alapanyag jelentős része rendelkezésre áll, szép, és ajándéktárgyként is adható.

<i>A tevékenység célja</i>	Célja a tevékenykedtetés, az önállóan létrehozott alkotás öröme.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő női lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	I. félév (2019.11.01-2020.04.30.)

Drávacsehi Község Önkormányzata

Program neve	Kemenceépítés
<i>A tevékenység leírása</i>	Felelevenítésre kerül a kemence építés mestersége. Önszegítő foglalkozás, hiszen helyi anyagok felhasználásával, már-már elfelejtett tudással, hatékony és a helyi hagyományokhoz illeszkedő megoldást kapnak a résztvevők. Elméleti foglalkozásokat követően, egy kemence közösen kerül megépítésre.
<i>A tevékenység célja</i>	Célja az alkotói tevékenység kibontakoztatása, a kreatív emberré válás megalapozása A technikák, az anyagismeret, az eszközök helyes használatának elsajátítása.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő férfi lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	I. félév (2019.11.01-2020.04.30.)

Drávacsehi Község Önkormányzata

Program neve	Ismerd meg a környezeted kerékpáron
<i>A tevékenység leírása</i>	A kirándulások és előadások alatt megtekinthető és kerékpárral elérhető célpontok: Ős-Dráva Látogató központ, Donji Mihojlec – arborétum és kastélypark, Siklós – vár, Drávapalkonya – aszaló. Ezenkívül a fiatalabb, illetve a „bevallalásabb” lakosság részére, a beszerzésre kerülő átlátszó gömbsátor segítségével, a környezetünkben élő állatvilág is megismerhetővé válik, szinte közvetlen közélről, akár éjszaka akár nappal.

A tevékenység célja	A felmérésekből kiderült, hogy a lakosság nagy része szereti a környezetét, a szűkebb és a tágabb környezeti értékeik megismerése és megismertetése a cél, a leginkább környezetbarát eszköz, a kerékpár használatával. Cél az egészségre nevelés, a résztvevők környezettudatos magatartásának további formálása.
A tevékenység célcsoportja	A célterületen élő családok
Megvalósítás tervezett időpontja	II. félév (2020.05.01-2020.10.31.)

Szaporca Községi Önkormányzat

Program neve	Főző-sütő klub
<i>A tevékenység leírása</i>	A tanulókör során a résztvevők megoszthatják egymással a térség tradicionális ételei, receptjei. Új ízek kipróbálására nyílik lehetőség közös főzéssel és az ételek együttes elfogyasztásával.
<i>A tevékenység célja</i>	A főző-sütő klub célja elsősorban a térségre jellemző ételek elkészítési fortélyainak átadása a fiatalabb generációnak.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő nők
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	IV. félév (2021.05.01-2021.10.31.)

Szaporca Községi Önkormányzat

Program neve	Horgász Klub
<i>A tevékenység leírása</i>	Kémes és Vidéke Horgász Egyesülettel együttműködve a Hétöles-tó partján horgászati ismeretek átadása
<i>A tevékenység célja</i>	Célja a horgászat elméleti, és gyakorlati tudnivalóinak elsajátítása. A környezet és a természet megismertetése.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő gyermek és ifjúsági korosztály
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	V. félév (2021.11.01-2022.04.30.)

Tésenfa Községi Önkormányzat

Program neve	Madarász klub
<i>A tevékenység leírása</i>	Környéken felelhető madarak és madárvilág megismertetése szakértő bevonásával.
<i>A tevékenység célja</i>	Célja a résztvevők természetvédelmi ismeretanyagának bővítése mellett a terepi élmények megszerzése, élő kapcsolat kialakítása a természettel, a madarakkal.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő gyermek és ifjúsági korosztály
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	VI. félév (2022.05.01-2022.10.31.)

Tésenfa Községi Önkormányzat

Program neve	Kerekasztal beszélgetés
<i>A tevékenység leírása</i>	A tervezett időpontokon összeül a falu lakossága - lehetőleg minél nagyobb számban – és kerekasztal beszélgetések útján osztják meg egymással szabadon választott témában problémájukat, a falu ügyes-bajos dolgait, tapasztalatukat, tudásukat.

A tevékenység célja

A kerekasztal beszélgetések a tagok tapasztalataira, tudására épülnek. Célja, hogy egymástól (főleg az idősebb generációtól) tanuljanak, együtt gondolkodjanak a résztvevők az általuk választott témakörökben. További cél a lakosság problémáinak megbeszélése, azokra megoldás keresése.

A tevékenység célcsoportja

A célterületen élő teljes lakosság

Megvalósítás tervezett időpontja

III. félév (2020.11.01-2021.04.30.)

Közösségi akciók, tevékenységek, események bemutatása:

A települések által betervezett közösségi akciók, tevékenységek, események a közösségi felmérés eredményeire épülnek. A részletes programterv az esemény előtt kerül meghatározásra közösségi beszélgetés keretében, ahol a lakosok beleszólhatnak a szervezésbe, elmondhatják igényüket.

Drávacsehi Község Önkormányzata – Hagyományőrző rendezvények szervezése

<i>Program neve</i>	Márton nap
<i>A tevékenység leírása</i>	A 2019 évben megrendezésre került Márton napi rendezvényhez hasonlóan az eseményen a lángossütéssel egybekötött előkészületeket, Márton napi vacsora és este bál követi.
<i>A tevékenység célja</i>	A Márton napi hagyományok feltárása és azok felidézése.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A településen élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021 november

Drávacsehi Község Önkormányzata – Közösségi találkozók szervezése

<i>Program neve</i>	Elszármazottak napja
<i>A tevékenység leírása</i>	Az előző év sikeresnek mondható rendezvénye után hasonló tematikával kerül megszervezésre 2020 és 2021 évben is az Elszármazottak napja. A program során ismertetésre kerül a község jelenlegi és tervezett helyzete, fejlesztések, távlati elképzelések, eredmények. A településen élők szórakoztató előadásokkal, finom ételekkel várják majd a vendégeket. A helyi és meghívott lakossággal közös bál zárja a napot.

<i>A tevékenység célja</i>	Az elszármazottak napja rendezvény célja találkozási lehetőség megteremtése a helyi és a településről elköltözött emberek között. A múlt homályába veszett történések felelevenítése.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021, 2022 június
Program neve	Nőnap
<i>A tevékenység leírása</i>	A Nőnap során egy szál virággal és vacsorával kerülnek megünneplésre a település hölgy tagjai.
<i>A tevékenység célja</i>	A rendezvény célja a nők iránti tisztelet és megbecsülés kifejezése
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	18 életévet betöltött nők
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2021, 2022 március

Szaporca Községi Önkormányzat - Hagyományőrző rendezvények szervezése

Program neve	Húsvét és Tavaszváró kalandtúra
<i>A tevékenység leírása</i>	A program során a tájháznál felelevenítésre kerülnek a húsvéti szokások és a gyermekek, felnőttek közösen készülődhetnek a Húsvétra. A rendezvényt kalandtúra színesíti, mely során a fiatalok tojásvadászaton és számháborúban vehetnek részt és közben megismerhetik a helyi természeti értékeket is.
<i>A tevékenység célja</i>	A rendezvény célja a Húsvéti hagyományok megismertetése, átadása.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021, 2022 április

<i>Program neve</i>	András napi disznótoros
<i>A tevékenység leírása</i>	Rég elfeledett ízekkel, hangulatokkal, igazi gasztronómiai élményekkel találkozhatnak a programon résztvevők, betekinhetnek, bekapcsolódhatnak a disznóvágás és feldolgozás különböző folyamataiba. Közös ebéddel, kerekasztal beszélgetéssel zárul a rendezvény, ahol a nap folyamán elkészített „disznóságok” kerülnek az asztalra.
<i>A tevékenység célja</i>	Célja a hagyományos falusi disznóvágás felelevenítése és köztudatban tartása, a helyi lakosság identitásának erősítése.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021 december

Drávacsehi Község Önkormányzata & Szaporca Községi Önkormányzat - Szomszédünnep

<i>Program neve</i>	Gyerek és családi nap
<i>A tevékenység leírása</i>	A szülők bevonásával a gyermekek részére horgászverseny kerül megszervezése a Hétöles tavon. Egész napos játékos tevékenységek, vetélkedők, foglalkozások (arcfestés, kavicsfestés, kalandpark, sorversenyek, meseszínház stb) mellett a helyi lakosok helyben főzött helyi specialitásokkal ismertetik meg a vendégeket. Délután a felnőttek számára zenés-táncos produkciókra, előadásokra kerül sor színvonalas művészek bevonásával.

<i>A tevékenység célja</i>	A rendezvény két település szervezésében valósul meg. Remek alkalom a kapcsolódási pontok keresésére és kialakítására, valamint az információgyűjtésre egyaránt.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021, 2022 május

Tésenfa Községi Önkormányzat - Szomszédünnep

Program neve	Családi nap
<i>A tevékenység leírása</i>	A programok közt megtalálhatóak lesznek a települések közötti játékos vetélkedők, sorversenyek, falu csapatok főzőversenye, egymás vendégül látása, tűzoltósági-, rendőrségi bemutató, légvár, arcfestés, rajzverseny. A színpadon előadóművészek szórakoztatják a közönséget.
<i>A tevékenység célja</i>	Aktív, minőségi kikapcsolódási lehetőség nyújtása a családoknak. Cél, hogy még közvetlenebb, jobb kapcsolat alakuljon ki a gyerekek, a szülők, barátok, szomszédok között.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021, 2022 május

Tésenfa Községi Önkormányzat - Hagyományőrző rendezvények szervezése

Program neve	Főzőfesztivál
<i>A tevékenység leírása</i>	Családok, baráti körök részvételével hagyományos falusi ételek főzése, készítése tervezett.
<i>A tevékenység célja</i>	Közösségépítés, fejlesztés, információcsere, a főzési ismeretek bővítése.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021 július
Program neve	Adventi ünnep

A tevékenység leírása	Az ádventi ünnepségen - minden korosztályra gondolva - karácsonyi versek, bábelőadás, zenés fellépők színesítik a délutánt.
<i>A tevékenység célja</i>	A karácsonyi ünnep közösségi megélése, a közösen átélt ünnepléssel való találkozás segítse, az ünneplés képességének kialakítása és szokássá válása.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	Tésenfán élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021 december

Tésenfai Községi Önkormányzat – Közösségi találkozók szervezése

Program neve	Idősek napja
<i>A tevékenység leírása</i>	Ünnepi vacsora és zenés est kerül megszervezésre az idősek tiszteletére.
<i>A tevékenység célja</i>	A rendezvény az idős emberekről, az ő tiszteletükről szól. Cél hogy érezzék, hogy a közösségnek Ők is hasznos tagjai, szükség van rájuk, az élettapasztalatukra, bölcsességükre, a türelmükre, stb.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	Tésenfán élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021, 2022 október

Bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági programok bemutatása:

A programok célja a biztonságosabb környezet kialakítása, bűncselekmények és az áldozattá válás csökkentése, valamint a közlekedésbiztonság fejlesztése, továbbá a célterületen a balesetek számának csökkentése. A helyi közösség biztonságérzetét javító intézkedéseket, a településeken élők önvédelmi képességeinek javítását kívánjuk megvalósítani szakemberek bevonásával oly módon, hogy a lakosság, gyermek-, felnőtt- és időskorú korosztályt egyaránt mozgósítsuk a programterv szerint.

Drávacsehi Polgárőr Egyesület & Szaporca Községi Önkormányzat

Program neve	Közlekedésbiztonsági nap
<i>A tevékenység leírása</i>	Szaporcán a falunapra épülve a település tájházánál, a Kossuth Lajos utca forgalommentes szakaszán gyermekek és felnőttek bevonásával közlekedésbiztonsági előadások mellett interaktív, játékos vetélkedők formájában ismerhetik meg a résztvevők a biztonságos közlekedés alapjait, a KRESZ szabályait. A délután folyamán a gyermekek és felnőttek számára szervezett

	kulturális programok minden korosztály számára biztosítanak szórakozási lehetőséget.
<i>A tevékenység célja</i>	A biztonságos közlekedés alapjainak elsajátítása
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021, 2022 augusztus

Drávacsehi Község Önkormányzata

Program neve	Elő a bringákkal
<i>A tevékenység leírása</i>	Helyismereti tanulmányi kerékpártúra sorozat élményfotózással.
<i>A tevékenység célja</i>	A három település részvételével megvalósuló kerékpártúrák célja a közös mozgás öröme túl a kerékpáros, zéró emissziós, környezetbarát közlekedési mód erősítése, a biztonságos kerékpáros közlekedés, KRESZ szabályainak elsajátítása.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő családok
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020, 2021, 2022 április

Tésenfa Községi Önkormányzat

Program neve	Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő nap
<i>A tevékenység leírása</i>	A Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő nap a családi napra épülve kerül megszervezésre, Külső szakértő bevonásával felvilágosító, ismeretterjesztő, tájékoztató előadások, bemutatók lesznek tartva többek között közbiztonsági aggodalmak (migrációs fenyegetettség) témában.
<i>A tevékenység célja</i>	Célja a településbiztonság fokozása, a gyermek és ifjúságvédelem, az áldozattá válás megelőzése.
<i>A tevékenység célcsoportja</i>	A célterületen élő teljes lakosság
<i>Megvalósítás tervezett időpontja</i>	2020. 2021. 2022 május

VII. Elért eredmények, tapasztalatok, értékelés

A pályázat megvalósítási időszaka 2019.11.01. naptól 2022.11.30. napig tartott, de maga a célkitűzés, vagyis a helyi identitás, a közösségi önszerveződési erő határozatlan időre szól.

A megvalósítási időszak IX. mérföldköre oszlott fel.

A projektben a helyi társadalmi akciókban résztvevők száma összesen 3478 fő volt

Település/Mérföldkövek	Közösségi tervezés	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Összesen
Drávacsehi	40	140	85	0	27	168	240	151	91	12	954
Szaporca	40	101	9	0	169	264	385	102	354	32	1456
Tésenfa	60	6	10	0	0	377	195	317	196	12	1177
Összesen:	140	247	104	0	196	809	819	570	6641	56	3478

A megvalósítás időszak alatt összesen 44 rendezvény, 1 tanulmányút, 45 részvételi fórum valósult meg és 20 alkalommal tartottak valamilyen témában tanulóköröket.

Megvalósult közösségi tevékenységek:

Projektelelem	Dátum
Közösségi interjú	2019.05.02.-2019.12.31.
Közösségi felmérés(kérdőív)	2019.05.02.-2019.12.31.
I. Mérföldkő Közösségi beszélgetések (2019.05.02.-2019.12.31.)	2019.12.10. (Drávacsehi)
	2019.11.15. (Szaporca)
	2019.12.07. (Tésenfa)

	2019.11.18. (Drávacsehi)
I. Mérföldkő Projekt előtti Programok (2019.05.02.-2019.10.31.)	2019.05.25. (Szaporca Gyermekek-és Családi nap)
	2019.06.22. (Drávacsehi Elszármazottak napja)
	2019.11.23. (Drávacsehi Márton nap)
II. Mérföldkő Közösségi beszélgetések (2020.01.01.-2020.06.29.)	2020.01.31. (Drávacsehi)
	2020.02.17. (Tésenfa)
	2020.03.20. (Szaporca)
	2020.06.09-én (Drávacsehi)
II. Mérföldkő Programok (2020.01.01.-2020.06.29.)	2020.03.14. (Drávacsehi Nőnap)
II. Mérföldkő Tanulókörök (2020.01.01.-2020.06.29.)	2020.06.14. I. alkalom (Drávacsehi "Ismerd meg a környezeted kerékpáron")
III. Mérföldkő (2020.06.30.-2020.07.29.)	COVID19-es vírus miatt nem voltak programok, közösségi beszélgetések, tanulókörök.
IV. Mérföldkő Lakossági fórumok (2020.07.30.-2021.01.28.)	2020.08.04. (Szaporca)
	2020.09.22. (Szaporca)
IV. Mérföldkő Programok (2020.07.30.-2021.01.28.)	2020. 08.15. (Szaporca Falunap és közlekedésbiztonsági nap)
	2020.09.29. (Szaporca Számadó napja)
	2020.08.08. (II. alkalom) (Drávacsehi "Ismerd meg a környezeted kerékpáron")

<p>IV. Mérföldkő Tanulókörök (2020.07.30.-2021.01.28.)</p>	<p>2021.01.28. (I. alkalom) (Drávacsehi "Kemence építés" tanulókör)</p>
<p>V. Mérföldkő Lakossági fórumok (2021.01.29.-2021.07.29.)</p>	<p>2021.05.24. (Szaporca)</p> <p>2021.05.24. (Szaporca)</p> <p>2021.07.05. (Szaporca)</p> <p>2021.06.23. (Drávacsehi)</p> <p>2021.06.23. (Drávacsehi)</p> <p>2021.07.07 (Drávacsehi)</p> <p>2021.07.07 (Drávacsehi)</p> <p>2021.06.25. Községépítő nap (Drávacsehi)</p> <p>2021.07.03. Levendula szüret (Drávacsehi)</p> <p>2021.07.10. Elő a bringákkal (Drávacsehi)</p> <p>2021.07.24. Júliális (Drávacsehi)</p> <p>2021.05.29. Gyermek és családi nap (Szaporca)</p>
<p>V. Mérföldkő Programok (2021.01.29.-2021.07.29.)</p>	<p>2021.05.30. Májusfa kitáncolás (Szaporca)</p> <p>2021.07.17. Júliális (Szaporca)</p> <p>2021.06.26. Bűnmegelőzési nap (Tésenfa)</p> <p>2021.06.26. Családi nap (Tésenfa)</p> <p>2021.06.26. Főzőfesztivál (Tésenfa)</p> <p>2021.07.17. Bűnmegelőzési nap (Tésenfa)</p> <p>2021.07.17. Családi nap (Tésenfa)</p>

	2021.07.17. Ifjúsági nap (Tésenfa)
V. Mérföldkő Tanulókörök (2021.01.29.-2021.07.29.)	2021.06.23. Kreatív hobby I. alkalom (Drávacsehi)
	2021.07.07. Kreatív hobby II. alkalom (Drávacsehi)
	2021.06.15. Kerekasztal beszélgetés I. alk. (Tésenfa)
	2021.06.19. Kerekasztal beszélgetés II. alk. (Tésenfa)
	2021.06.23. Kerekasztal beszélgetés III. alk. (Tésenfa)
	2021.06.30. Kerekasztal beszélgetés IV. alk. (Tésenfa)
	VI. Mérföldkő Lakossági fórumok (2021.07.30-2021.12.31.)
2021.07.07. (Drávacsehi Idősek napja)	
2021.08.03. (Drávacsehi Elsz.napja)	
2021.08.14. (Drávacsehi Elő a bringákkal)	
2021.11.05. (Drávacsehi Márton nap)	
2021.08.03. (Szaporca Falunap)	
2021.08.03. (Szaporca Nyárkösz.)	
2021.12.09. (Szaporca Andrásnap)	
2021.10.18. (Tésenfa Halloween)	
2021.11.13. (Tésenfa Advent)	
2021.11.13. (Tésenfa Lak. fórum)	

	2021.12.22. (Tésenfa Lak.fórum)
VI. Mérőföldkő Programok (2021.07.30-2021.12.31.)	2021.08.13. (Szaporca Nyárkősz.)
	2021.08.14. (Szaporca Falunap)
	2021.12.31. (Szaporca Andrásnap)
	2021.08.07. (Drávacsehi Idősek n.)
	2021.08.24. (Drávacsehi Elő a bringákkal)
	2021.08.28. (Drávacsehi Elszárm.)
	2021.11.19. (Drávacsehi Mártonnap)
	2021.08.07. (Tésenfa Gurulj velünk)
	2021.10.30. (Tésenfa Halloween)
	2021.12.05. (Tésenfa Advent)
VI. Mérőföldkő Tanulókörök (2021.07.30-2021.12.31.)	2021.09.21.(Kemence építés II. alk.)
	2021.10.22.(Főzőklub I. alkalom)
	2021.08.11. (Kreatív hobby III.alk.)
VII. Mérőföldkő Lakossági és részvételi fórumok (2022.01.01-2022.05.31.)	2022.02.18. (Nőnap Drávacsehi)
	2022.03.21.(Elő a bringákkal Drávacsehi)
	2022.05.02. (Közszégszépítő nap Drávacsehi)
	2022.02.04.(Xbox nap Tésenfa)
	2022.04.15.(Madarászklub Tésenfa)
	2022.03.(1-5 alkalom Kerekasztal tanulókör Tésenfa)

	2022.04.22. (Főzőfesztivál Tésenfa)
	2022.05.24.(Családinap és bűnmegelőzés Tésenfa)
	2022.04.08. (Húsvét és Tavaszváró Kalandtúra Szaporca)
	2022.05.27. Elszármazottak napja (Drávacsehi)
	2022.05.20. Gyermekek és családi nap (Szaporca)
	2022.04.02.(Horgászklub tanulókör Szaporca)
VII. Mérföldkő Programok (2022.01.01-2022.05.31.)	2022.03.05. (Nőnap Drávacsehi)
	2022.04.18.(Elő a bringákkal Drávacsehi)
	2022.05.21. (Közösségépítő nap Drávacsehi)
	2022.02.05. X-Box nap (Tésenfa)
	2022.04.30. (Főzőfesztivál Tésenfa)
	2022.05.28.(Családinap Tésenfa)
	2022.05.28. (Bűnmegelőzési nap Tésenfa)
	2022.04.15. (Húsvét és Tavaszváró Kalandtúra Szaporca)
VII. Mérföldkő Tanulókörök (2022.01.01-2022.05.31.)	2022.04.22.(Madarászklub Tésenfa)
	2022.04.30.(Horgászklub tanulókör Szaporca)
VIII. Mérföldkő (2022.06.01.-2022.10.31.) Programok	2022.06.05. Gyereknapi nap (Drávacsehi)
	2022.06.05. Gyermekek és családi nap (Szaporca)
	2022.07.09. Elszármazottak napja (Drávacsehi)

	2022.07.30. Főzőfesztivál (Tésenfa)
	2022.08.13. Falunap és Közlekedésbiztonsági nap (Szaporca)
	2022.09.10. Családi és bűnmegelőzési nap (Tésenfa)
	2022.10.15. Idősek napja (Tésenfa)
IX. Mérföldkő (2022.11.01.-2022.11.30.) Programok	2022.11.19. Tanulmányút (Drávacsehi)
VIII. Mérföldkő (2022.06.01.-2022.10.31.) Tanulókörök	2022.08.26. Főzőklub II. alkalom (Szaporca)
	2022.08.27. Horgászklub II. alkalom (Szaporca)
	2022.10.22. Ismerd meg a környezeted kerékpárral III. alkalom (Drávacsehi)
	2022.10.29. Kemenceépítés III. alkalom (Drávacsehi)
IX. Mérföldkő (2022.11.01.-2022.11.30.) Tanulókörök	2022.11.12. Főzőklub III. alkalom (Szaporca)
	2022.11.27. Horgászklub III. alkalom (Szaporca)
VIII. Mérföldkő (2022.06.01.-2022.10.31.) Lakossági és részvételi fórumok	2022.06.01. Részvételi fórum (Drávacsehi)
	2022.07.23. Főzőfesztivál/Közösségi beszélgetés (Tésenfa)
	2022.10.07. Idősek napja/Közösségi beszélgetés (Tésenfa)
IX. Mérföldkő (2022.11.01.-2022.11.30.) Lakossági és részvételi fórumok	2022.11.10. Lakossági fórum (Tésenfa)

A közösségfejlesztési folyamatról tájékoztató közösségi információs pont került kialakítása, továbbá hírlevélen keresztül és közösségi oldalakon tájékoztattuk a programokról a lakosságot.

A megvalósítás időszaka alatt minden településről 2-2 fő vett részt a Cselekvő közösségek kiemelt projekt „A közösségfejlesztés és a helyi közigazgatás kapcsolata, egymásra gyakorolt hatása” c. képzéseiben, hogy a program végeztével képesek legyenek közösségeik működésének támogatására. 2020. júliusában Fábíán Gabriella közművelődési és közönségkapcsolati szakember bizonyítványt szerzett. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum által szervezett 60 órás, kulturális közösségfejlesztés gyakorlata képzésen Hideg József vett részt. Közösségfejlesztők Egyesülete által szervezett 120 órás közösségfejlesztő képzést Ambach Ágnes végezte el a TOP-5.3.1-16-BA1-2017-00005 pályázat keretében, ahol szintén szakmai vezetőként tevékenykedett.

A beavatkozások eredményeként erősödött a településeken a helyi identitás, társadalmi kohézió, illetve a települések egymás közötti kapcsolata is szorosabb lett. Új együttműködések jöttek létre elsősorban a civil szektor területén. A tevékenységek eredményeként új tudások, kompetenciák jelentek meg a közösségben, a helyi és a térségségi kapcsolatokban, a helyi értékek felszínre kerülnek. A projekt a benne megvalósuló programelemekkel közvetve a kistépelülések népességmegtartó erejének erősödését, a fiatalok helyben maradását, az elvándorlás visszaszorítását segítette elő.

A megyei ITP-ben az 5. prioritás a Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés. A pályázatba komplex programok megvalósítására került sor, mely által a projekt hozzájárult a helyi társadalmi akcióban résztvevők száma ITP indikátorvállalás teljesítéséhez.

A projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékek megismerésére és megőrzésére külön figyelmet fordítottak és fordítanak a pályázat lebonyolítói, kiemelten a közösségi akciók, tevékenységek, események és a bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok alkalmával.

A helyi esélyegyenlőségi programok benyújtásra kerültek a támogatási kérelemmel az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31.§ (6) bekezdésének megfelelően. A projektben az esélyegyenlőségi célcsoportok számára valamennyi rendezvény elérhetőségére, megközelíthetőségére törekedünk. A rendezvények, tanulókörök minden érdeklődő számára nyitottak voltak nemtől, társadalmi, szociális, esélyegyenlőségi és gazdasági státusztól függetlenül.

Az esélyegyenlőségi célcsoportok közül a romák és mélyszegénységben élők száma meghatározó a konzorciumot alkotó településeken. A projektben nem tettünk különbséget etnikai hovatartozás szerint. A rendezvények minden érdeklődő számára nyitottak voltak, a rendezvényi fényképek alapján következtetni tudunk arra, hogy a roma célcsoporthoz tartozó felnőttek és gyerekek egyaránt részt vettek a helyi közösségek életében.

A Gyermekek és családi napokon, az Ismerd meg a környezeted kerékpáron tanulókör alkalmával, az elő a bringákkal programon, az ifjúsági napon, a közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési napokon, Adventi és Halloween rendezvények során, továbbá az Xbox napokon kiemelt figyelmet fordítottunk a gyerekek, a fiatalok részvételére.

A nők, ezen belül a kisgyermekes anyák a családi programok mellett a kiskorú gyermekek (óvodások) számára szóló programokon, illetve a tanulókörökön is a megcélzott célcsoporttagok között voltak. A teljes résztvevői létszám 3478 fő volt, ebből 1887 fő nő, amely 54%-os női részvételi arányt jelent.

Az időskorúak esélyegyenlőségének biztosítása érdekében a programok közt megtalálhatóak voltak az Idősek napja és az Elszármazottak napja, továbbá aktivitásukat, részvételüket erősítettük a főzőklub, kreatív-hobby, kemenceépítés alkalmak során.

A fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűek száma nem meghatározó a települések lakosságában, azonban a projekt megvalósítói törekedtek arra, hogy lehetőség szerint akadálymentesített területen legyenek megtartva a projekt eseményei, programjai.

Az alábbi feladatok valósultak meg:

- a kedvezményezett működő honlapján a projekthez kapcsolódó tájékoztató megjelenítése a projekt pénzügyi zárásáig, logók feltöltése
 - <https://dravacsehi.hu/ormansagi-fejlodo-kozossegek/>
- 4 db „C” típusú tájékoztató tábla elkészítése és kihelyezése
- kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció elkészítése
- TÉRKÉPTÉR feltöltése